

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет української й іноземної філології та журналістики
Кафедра німецької та романської філології

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ В ГІМНАЗІЇ

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 4 курсу 481
групи

Спеціальності: 014.02 Середня освіта
(Мова і література іспанська)

Освітньо-професійної програми:
Середня освіта (Мова і література
іспанська)

Мудрак Вікторія Василівна

Керівник: кандидат філологічних
наук, доцент Ткаченко Л.Л.

Рецензент: учителька іспанської
мови вищої категорії Херсонської
спец. школи № 54 Гром О.О.

Херсон – 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	7
1.1 Поняття «навчання іспанської мови»	7
1.2. Інноваційні технології як чинник оновлення освіти.....	14
РОЗДІЛ 2. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ З ІСПАНСЬКОЇ МОВИ	23
2.1 Інтерактивні форми навчання.....	23
2.2.Інтерактивні методи навчання	30
2.3.Інтерактивні засоби навчання	36
2.4.Використання інтерактивних технологій на практиці.....	42
ВИСНОВКИ	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	47
ДОДАТКИ.....
Додаток А.....	56
Додаток Б	57
Додаток В	58
Додаток Г	59
Додаток Д.....	60
Додаток Е	66

ВСТУП

Актуальність дослідження визначається всеукраїнською потребою до пристосування та впровадження інтерактивного дистанційного навчання у всіх типах навчальних закладів з метою покращення якості освіти з іноземної мови та для запобігання поширення захворювань.

Використання інтерактивних технологій навчання – це один з провідних способів організації навчальної діяльності. Разом із розвитком дистанційної освіти поняття інтерактивності зазнало змін та почало вміщувати в собі нові структури та елементи.

Інтерактивне дистанційне навчання – це унікальна можливість для підростаючого покоління, яке добре знається на технологіях та комп'ютерах, оскільки вони можуть продемонструвати свої навички та вміння за допомогою різноманітних електронних та Інтернет-ресурсів.

Інтерактивні технології та методи сприяють тому, що усі учасники процесу навчання взаємодіють між собою, і ця взаємодія частіше за все представлена у вигляді діалогу або бесіди. З цього ми можемо зробити висновок, що їх використання має практичну цінність та ефективність на уроках іспанської мови задля формування в учнів комунікативної компетентності.

Вагомий внесок у розвиток та увагу до інноваційних інтерактивних методів зумовила всесвітня пандемія та боротьба з Covid-19, адже увесь освітній процес перейшов у режим дистанційного навчання або змішаної форми навчання. У першій половині 2020 року Міністерство освіти і науки України впроваджує дистанційне навчання та формулює методичні вказівки та рекомендації для вчителів щодо використання новітніх технологій та інструментів. Також у державній онлайн-платформі «Дія. Цифрова освіта» з'явилися освітні серіали та курси для підвищення кваліфікації вчителів у сфері цифрових технологій. Дистанційне навчання

стало всеукраїнським шляхом до оновлення системи освіти та оволодіння вчителями усіх спеціальностей новими знаннями та вміннями. Адже замість звичних класів та аудиторій, дошок та ганчірок, ми маємо екрани комп'ютерів та смартфонів, які мають безліч функцій та інструментів для користувачів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Кваліфікаційна робота відповідає науковим дослідженням кафедри німецької і романської філології «Структурно-семантичний та комунікативно-дискурсивний аспекти дослідження мовно-мовленнєвих одиниць німецької та романських мов» та освітньо-професійній програмі Середня освіта (Мова і література іспанська).

Мета кваліфікаційної роботи – дослідити потенціал інноваційних інтерактивних технологій навчання та запропонувати засоби їх застосування у навчанні іспанської мови на середньому етапі.

Мета дослідження зумовлює необхідність вирішення таких **завдань:**

- визначити специфіку та мету викладання іспанської мови;
- схарактеризувати відмінності навчання на середньому етапі на відміну від початкового та старшого ступеня;
- дослідити інноваційні тенденції в освіті;
- встановити сутність поняття «педагогічна технологія»;
- опрацювати освітні матеріали на платформі «Дія. Цифрова освіта»;
- простежити вплив інтерактивності на процес освіти;
- дослідити основні інтерактивні методи, форми та засоби;
- виявити на практиці ефективність використання інтерактивних методів та засобів.

Об'єкт дослідження – інтерактивні форми, методи та засоби навчання.

Предмет дослідження – використання інтерактивних методів навчання на уроках іспанської мови на середньому етапі.

Теоретичною базою кваліфікаційної роботи слугували праці багатьох дослідників, зокрема, Л.Ампілогова, Т.Коваль, О.Когут, Т.Кравченко, Ю.Ніколаєва, О.Пометун, Л.Пироженко, В.Редько, М.Скрипник, Т.Сердюк, О.Сіроштан, В.Староста *щодо проблеми використання інтерактивних технологій*; Л.Биркун, О.Коваленко, Ю.Кравченко, М.Куріч, А.Медведчук, В.Олішевич *щодо теоретичних та практичних аспектів специфіки впровадження інтерактивних технологій на уроках з іноземної мови*; О.Базелюк, В.Ісаєнко, Г.Кашина, Т.Літвінова, О.Пасічник, Л.Петренко, В.Шуляр *щодо аналізу методів та засобів інтерактивного дистанційного навчання*.

Відповідно до поставлених завдань у кваліфікаційній роботі було застосовано загальнонаукові **методи** індукції та дедукції, метод критичного аналізу наукової літератури для визначення основних понять дослідження. Також було здійснено аналіз Інтернет-ресурсів, платформ та сайтів, таких як: Blendspace, Wizer.me, OnlineTestPad, MindMaps, Canva та інших; комп'ютерних програм Skype, Zoom.

Практичне значення роботи зумовлене можливістю використання її результатів та матеріалів у викладанні іспанської мови у 5-9 класах, на практичних заняттях з методики викладання іспанської мови у ЗВО, при підготовці до занять із практичного курсу іспанської мови та інших навчальних дисциплін.

Апробацією результатів дослідження стала публікація статті «Використання Інтернет-сервісів в інтерактивному навчанні» у студентському науковому віснику Рівненського державного гуманітарного університету «Актуальні проблеми сучасної іноземної філології». Відповідно до теми дослідження пройдено курси на державній онлайн-платформі «Дія. Цифрова освіта». За результатами дослідження у додатках подано сертифікати з 3 освітніх програм: «Оглядний освітній

серіал «Карантин: онлайн-сервіси для вчителів», «Інтерактивне навчання: інструменти та технології для цікавих уроків», «Цифрові навички для вчителів».

Структура роботи. Робота складається зі вступу, 2 розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

1.1 Поняття «навчання іспанської мови»

На сучасному етапі розвитку суспільства іноземна мова та її призначення глобалізуються, трансформуються та інтегруються у різні сфери нашого буття. Наврядчи можливо встановити міжнародні, політичні відносини без її застосування; уявлення про досконалого працівника та професіонала у будь-якій галузі вже невід’ємним від такого компонента кваліфікації, як обов’язкове володіння іноземною мовою. І це цілковита правда – володіння іноземною мовою або ж декількома мовами стає сучасною необхідністю для кожного з нас.

Існує упередження, що тільки англійська мова має міжнародний статус та користується найбільш поширеним попитом у вивченні, але це не відповідає дійсності: іспанська мова є рідною мовою для 470 мільйонів людей і має статус офіційної у понад 20 країнах світу [18].

Іспанська мова з кожним роком стає більш популярною в Україні. Звісно, що українцям відомі діячі культури цієї країни: Сальвадор Далі, Пабло Пікассо, Гойя, Мігель де Сервантес, Фріда Кало. Частинки іспанської культури та латиноамериканського колориту втілені у відомих клубах палкого танцю фламенко, пісні Мішель Андраде та Насті Каменських, які значно підвищили зацікавленість українського населення у вивченні цієї мови.

Система навчання – це багаторівнена структура, ієрархічна за своїм змістом та компоненти якої нерозривно взаємопов’язані один з одним.

За визначенням С.Ю.Ніколаєвої навчання іноземної мови, зокрема іспанської, у середніх навчальних закладах представляє собою систему, яка обумовлюється соціальними потребами на сучасному етапі розвитку

суспільства, цілями навчання та виховання, принципами та змістом навчання та іншими факторами [33, с. 55-60].

Ми вважаємо більш влучним трактування О.Бігича, який стверджує, що «система навчання іноземної мови – це сукупність основних компонентів навчального процесу, які визначають відбір іншомовного матеріалу для занять, форми його подання, методи і способи навчання, а також способи його організації» [3, с. 20-23].

Головною метою навчання іспанської мови в середній школі вважається навчити учнів писати, читати, слухати та говорити на іспанській мові і ознайомити учнів з соціо-культурними особливостями іспаномовних країн.

Якщо ж говорити про стратегію цього навчання, то його основою вважають комунікативний підхід – використання учнем набутих мовних і мовленнєвих умінь та навичок на практиці у процесі спілкування. Тобто процес навчання перетворюється на модель, зразок комунікативної ситуації, під час якої потрібно виконати мовленнєву діяльність [3, с. 23-24]. Також комунікативний підхід є основою для формування компетенцій не тільки комунікативного характеру, але й з інших аспектів.

1. Мовна компетенція – вивчення та застосування на практиці знань з лексики, граматики, фонетики та орфографії;

2. Мовленнєва компетенція – володіння навичками та вміннями з говоріння, читання, аудіювання, письма;

3. Соціокультурна компетенція – сформоване уявлення про культуру та особливості іспаномовних країн та народів, складається з:

3.1. Країнознавча компетенція приділяє увагу культурним аспектам країни (звичай, традиції, історія, економіка, державний устрій, географія, побут, свята);

3.2. Лінгвокраїнознавча компетенція представляє собою низку вербальних та невербальних особливостей поведінки носіїв мови (міміка, жести, сленг, жаргони, діалекти) [35, с. 45-47].

Також інші вітчизняні дослідники, наприклад, І.Ю.Гусленко виділяють додатково такі види:

4. Соціальна компетенція – активність та моральна готовність до спілкування з представниками інших культур та країн;

5. Соціолінгвістична компетенція – здатність обирати мовний матеріал згідно з контекстом комунікативної ситуації [12, с. 15-16].

На думку Г.С.Архіпової, істотної уваги заслуговує компенсаторна компетенція, яка передбачає подолання мовного бар'єру та впевненість у своїх силах, вміння зорієнтуватися у незнайомій ситуації та контексті, вміння компенсувати нестачу знань за допомогою вербальних та невербальних засобів [1].

Ми вважаємо, що навчально-виховний процес з іспанської мови спонукає учнів до мовленнєвої діяльності не тільки у межах комунікативної ситуації, але й залучає їх до самостійної роботи з мовним матеріалом, до творчості та пошуку нових знань тісно пов'язаних з культурним аспектом Іспанії.

Згідно з основною метою навчання іспанської мови в гімназії є формування в учнів комунікативної компетенції, але не слід забувати те, що ми маємо також загальні цілі навчання, які містяться в освітній програмі. Вони визначають очікувані результати досягнень учнів в оволодінні іспанською мовою за певний період. Ми маємо на меті дослідити специфіку навчального процесу на середньому етапі навчання учнів (5-9 класи).

У сучасній методиці цілі навчання традиційно поділяють на: практичну, освітню, виховну та розвивальну.

Навчально-практичний аспект – визначається певним рівнем володіння трьома аспектами мови (лексика, фонетика, граматики) та навичками з чотирьох видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо)[42].

Практичний аспект включає такі задачі:

- Усне спілкування в різних ситуаціях та з різних тем;
- Розуміння на слух автентичних текстів;
- Навички читання та розуміння повного або часткового змісту текстів;
- Вміння фіксувати та передавати інформацію на письмі.

Виховний аспект полягає у тому, що навчання іноземної мови має виховувати в учнів толерантність та повагу до інших народів та їхньої культури, звичаїв та традицій. Виховний вплив має також бути спрямований на формування знань етикету спілкування у будь-яких життєвих ситуаціях [41, с. 60-63].

Виховний аспект включає такі задачі:

- Навчити учнів культурі спілкування;
- Вивчення етикету та правил поведінки;
- Виховання позитивного ставлення до іспанської мови та її носіїв, культури інших країн;
- Прививання толерантності, доброчесності, активності, працьовитості та прагнення до самостійного навчання, творчої діяльності;
- Формування уяви про важливість вивчення іноземних мов.

Освітній аспект передбачає знання про культуру країни, мова якої вивчається (література, музика, живопис, історія тощо) [42].

Освітній аспект, на нашу думку, має такі загальні задачі:

- Розуміння системи мови;
- Порівняння явищ іспанської мови з рідною;
- Залучення до міжкультурного діалогу;
- Оволодіння знаннями про країнознавство та культурологію інших народів;

- Розвиток здібностей та вміння працювати самостійно, використовуючи підручники, посібники, Інтернет-ресурси та інші засоби;
- Спонування до активної та творчої діяльності.

Розвивальний аспект навчання іноземної мови сприяє розвитку всіх видів пам'яті, логічного мислення, мотиваційної сфери, цілеспрямованості, а також розвиває почуття мови та мовленнєву здогадку [44].

Розвивальний аспект має такі призначення:

- Формування впевненості для іншомовного спілкування;
- Розвиток мовленнєвих навичок;
- Спонування до проблемно-пошукової діяльності;
- Розвиток різних видів пам'яті.

Однак, усі цілі навчального процесу під час вивчення іспанської мови відбуваються одночасно та взаємодоповнюючи одна одну. Їх успішне виконання залежить від професійності й майстерності вчителя та забезпечується сучасними технологіями навчання. Цілі також можуть набувати специфічного значення на різних етапах навчання.

Зазначені вище аспекти реалізуються у змісті навчання іноземної мови, який складається з трьох компонентів: лінгвістичного, психологічного та методологічного. До лінгвістичного компоненту входить відбір необхідного матеріалу: мовного (лексичного, граматичного, фонологічного), мовленнєвого, соціокультурного. Психологічний компонент визначає знання та навички, які мають бути сформовані на певному етапі в процесі навчання та специфіку розвитку учнів у певному віці. Методологічний аспект – це відбір технологій навчання різним аспектам мови та видам мовленнєвої діяльності вчителем [12, с. 25-27].

Зміст навчально-виховного процесу згідно з дослідженням С.Ю.Ніколаєвої має наступну структуру:

- Сфери спілкування, теми, ситуації;
- Навчальний матеріал;
- Знання, навички та вміння. [35, с.78].

Володіння іспаномовним матеріалом активізується на середньому етапі навчання учнів, тобто у 5-9 класах. Особливість цього періоду можна відзначити таким чином, що учні вже мають певну базу знань і продовжують тренуватися правильно застосовувати ці знання на практиці. Вчитель намагається створити комфортні умови для того, щоб створити якнайбільше комінуктивних ситуацій аби спонукати учнів до усного мовлення. Завдяки такій тактиці навчально-виховного процесу, ускладнюється мовний та мовленнєвий матеріал, висловлення учнів набувають ширшого змісту та доповнюються більш складними конструкціями.

Поряд із говорінням та аудіюванням значна увага приділяється читанню. На середньому ступені змінюється кількість текстів, тобто їх стає більше, вони ускладнюються, зміст та теми текстів значно розширюються. Головною метою вчителя стає розмежування читання на два підвиди: ознайомлювальне читання – розуміти основну ідею тексту та вивчаюче читання – обробляти інформацію з тексту у повній мірі. Значно розширюється жанрова складова творів, належно використовувати не тільки художню літературу, але й науково-популярні статті.

Письмові повідомлення учнів мають слідувати складеному плану і тез з заданої теми. На середньому етапі учні вже мають базові знання граматичних правил та структур, які постійно доповнюються більш складним матеріалом. Вивчення нових лексичних конструкцій та слів поступово збагачує словниковий запас учнів з іспанської мови. Завдяки цьому, школярі 7-9 класів мають достатньо мовленнєвих навичок та вмінь

для здійснення повноцінного мовлення та висловлення своїх думок на уроках.

Під час планування навчально-виховної роботи вчителю слід обирати такі методи, прийоми та засоби навчання, які рекомендовано застосувати у певному віці, адже кожен з них має свої визначальні особливості.

Середній етап можна охарактеризувати як період, коли підлітки хочуть бути рівними з дорослими, намагаються бути самостійними, звільнитися від контролю вчителя, проявляють інтерес до більш складних питань. Також слід зазначити, що зростає потреба в самоствердженні та спілкуванні з однолітками, розширюється коло інтересів. Проте учні не можуть зосередити увагу на чомусь одному, хоббі та інші захоплення можуть негативно впливати на оцінки та призводити до нестаранної праці на уроці.

Вчителю слід пам'ятати, що підлітковий період є дуже складним періодом у розвитку дітей, адже вони стикаються з багатьма суперечностями, проблемами та переживаннями. Тому вчитель має уважно ставитися до відбору педагогічного матеріалу під час планування роботи з класом. На середньому етапі вивчення іспанської мови вчитель повинен надихати учнів на власному прикладі, намагатись зрозуміти їх проблеми та бажання, а також вміти направляти мотивацію та інтерес учнів на здійснення взаємодії та комунікації. Така методика викладання має на меті збереження набутих знань та учнів, накопичення та додавання більш складного матеріалу та завдань, але які мають бути посильними для більшості учнів класу [5].

З психологічної точки зору, учні краще засвоюють матеріал, краще сприймають абстрактний матеріал та теорії, закономірності процесів. Учні 5-9 класів розвиваються у прискореному темпі, що обумовлює характерні зміни у поведінці та світосприйнятті учнів: вони прагнуть до незалежності, самостійності, хочуть, щоб їх сприймали як особистість,

вміють ставити собі цілі та виконувати їх, зростає рівень свідомості та контролю над особистою діяльністю.

Ми маємо зазначити що, учні більш сміливі та впевнені під час комунікативної діяльності і намагаються відбирати мовні засоби так, щоб вони більш точно відображали їх думку або ідею. Кожний учень стає носієм унікального стилю мовлення.

Отже, ми маємо зазначити, що організація навчального процесу з іспанської мови спрямовна на розширення та ускладнення завдань, які у свою чергу є природною моделю іспаномовного спілкування; на розвиток самостійності учнів; збільшення наочного матеріалу та використання парних та групових форм діяльності.

1.2. Інноваційні технології як чинник оновлення освіти

Останні досягнення людства, а саме Інтернет, суттєво вплинули на систему освіти України. Задоволення потреб населення в освітніх послугах, усе більше базується на Інтернет-технологіях. Перехід усього світу до карантинного режиму вимусив українську систему освіти адаптуватися до онлайн-режиму і застосовувати новітні засоби та методики навчання учнів. Тому впровадження дистанційного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах вимагає єдності дидактичних та інформаційно-комунікаційних технологій, що ведуть до створення в Україні онлайн інтерактивного освітнього середовища.

На сьогодні не існує єдності науковців щодо сутності поняття «дистанційне навчання», але існують два основних підходи до його розкриття. По-перше, дистанційне навчання представляється як модель та форма освітнього процесу та, по-друге, як – сукупність технологій з використанням комп'ютерних та інформаційних технологій.

Як зазначає С.Г. Литвинова: «On-line інтерактивне навчальне середовище – це навчання в реальному часі з одним учнем або групою

учнів, під час якого використовуються web-камери та віртуальна інтерактивна дошка.» [32, с.12]. Воно є інноваційним видом в навчанні та має низку переваг під час карантину.

Іншим базовим поняттям, що потребує визначення, є поняття інновацій в освітній системі. Цей термін бере свій початок у 1940-х роках в галузі економіки та пов'язаний з ім'ям Й.Шумпетера, який використовував його для позначення соціально-економічних та технологічних процесів [17, с. 7-8]. Згодом це поняття поширюється на усі галузі життя, такі як наука, культура, політика та освіта. Тому у педагогічних дослідженнях та працях цей термін вживали для позначення нових утворень у системі освіти, що спонукало виникнення методологічної галузі як інноватика.

«Сучасна інноваційна освіта» – це освіта, яка прагне до покращення та удосконалення навчально-виховного процесу, поліпшення якості освіти та відтворення на практиці формули 4К, яка є основою нової української школи [17, с. 10-12].

У тлумачному педагогічному словнику існує наступне визначення:

«Інновації (італ. *innovatione* – новизна, нововведення) – нові форми організації діяльності і управління, нові види технологій, які охоплюють різні сфери життєдіяльності людства» [10, с. 157].

Тобто це діяльність, спрямована на оновлення традиційної системи освіти. Вона зорієнтована не на передачу знань, а на оволодіння базовими компетентностями та втілення формули 4К (креативність, критичне мислення, комунікація та командна праця), що дають змогу особистості самостійно розвиватись та набувати нових знань та навичок. Тому ця освіта щільніше пов'язана з практикою та суб'єкт-суб'єктними відносинами, що відрізняє її як соціально-освітній феномен.

На думку В.Кременя: «все, що може удосконалити якість життя і процес розвитку людства є інновацією». Як зазначає науковець, інновація – це ідея (ідеї), пропозиції, наукові розробки, які можуть і

стають основою створення нових стратегій розвитку. Тому якщо поглянути на інновації з педагогічної точки зору, інновація повинна складатися з нових методів та розробок, спрямованих на удосконалення освітнього процесу та пошук альтернативних шляхів розвитку системи освіти, підвищення ефективності навчання та покращення умов для всебічного розвитку особистості учня» [29, с. 9-11].

Т.Туркот трактує інноваційний процес в освіті як, «сукупність послідовних, цілеспрямованих дій, спрямованих на її оновлення, модифікацію мети, змісту, організації, форм і методів навчання та виховання, адаптації навчального процесу до нових суспільно-історичних умов» [67, с. 324-325].

І.Дичківська у своєму навчальному посібнику «Інноваційні педагогічні технології» стверджує, що «інноваційність – здатність до оновлення, відкритість новому» [15, с. 240-247].

С.Костюкевич, аналізуючи різні погляди щодо впровадження інновацій у освітній процес, робить висновок що: «дослідники створюють інновації, але потрібна ціла інфраструктура, яка допомагала б впровадити ці інновації» [48, с. 71]. Тобто специфічними продуктами інноваційної діяльності мають бути: науково-педагогічні знання або відкриття, новітні науково-педагогічні методи, та професійно підготовлений фахівець, який має на меті використання сучасних методів навчання.

Незважаючи на те, що більшість науковців не мають однакового розуміння освітніх інновацій, ми можемо зробити висновок, що це діяльність, спрямована на оновлення та модифікацію освітнього процесу та його компонентів задля підвищення якості освіти та відповідності її сучасним соціальним, соціально-політичним, культурологічним та педагогічно-психологічним потребам.

Інноваційні процеси зумовлені рядом таких причин та проблем:

- 1) Соціальні та педагогічні потреби сучасності;

- 2) Невідповідність традиційних та новітніх засобів та методів навчання;
- 3) Суперечності між потребами особистості та способами їх реалізації;
- 4) Підвищення кваліфікації вчителів-фахівців та дослідження нових шляхів розв'язування педагогічних проблем;
- 5) Гуманістичний та особистісно зорієнтований характер освіти;
- 6) Перехід від статичних умінь та знань до критичного мислення, та творчої самореалізації учнів.

Виходячи з цих фактів, освітні та педагогічні інновації повинні забезпечувати: всебічний розвиток особистості, в тому числі і творчий, що передбачає формування креативних ідей, здібності до аналізу та критичного мислення, навичок комунікативної міжособистісної взаємодії та спілкування, здатність працювати в команді та вміння керувати процесами, бути впевненим у своїх силах, орієнтуватися у сучасних тенденціях, комп'ютерних технологіях, забезпечувати міждисциплінарний характер вправ.

Інноваційне навчання стимулює новаторські зміни в культурі, соціальному середовищі; зорієнтоване на формування готовності особистості до динамічних змін у соціумі за рахунок розвитку творчих здібностей, різноманітних форм логічного та образного мислення, а також здатності до співробітництва з іншими людьми [46, с. 34-35].

Проте інновації також можливо втілювати і у системі традиційного навчання, позаяк інновації можуть позначати не тільки докорінно нові методи та форми роботи, але й модернізування, зміну та виправлення вже існуючих процесів. Слід зауважити, що в системі традиційного навчання учень залишається пасивним спостерігачем, отримувачем інформації, у той час як інноваційне навчання має на меті впровадження активності учня на уроках та спонукання його до самостійного пошуку знань.

На думку М.В.Кларіна, можна виділити 2 інноваційні підходи:

1. Інновації-модернізації, які модернізують навчальний процес та спрямовані на досягнення гарантованих результатів у межах його традиційної репродуктивної орієнтації;

2. Інновації-трансформації, які перетворюють традиційний навчальний процес та спрямовані на забезпечення його дослідницького характеру, організацію пошукової навчально-пізнавальної діяльності [21, с. 88-89].

Більшість науковців вважає, що часткові зміни та інновації не в змозі дати позитивних результатів і наголошують на повній трансформації освіти, де основою є активна діяльність учня та спонукання його до творчої діяльності.

Отже, інновації є перспективним шляхом оновлення та розвитку навчально-виховної системи, що допомагає розвивати особистість учня, індивідуалізує навчання, заохочує дослідницьку та творчу діяльність, та спонукає вчителів до використання нових педагогічних технологій на практиці.

Загалом, інноваційні технології визначають як сукупність засобів і методів, що сприяють реалізації певних нововведень, які спрямовані на підвищення ефективності та удосконалення педагогічного процесу, розвиток особистості учнів та вчителів, управління системою освіти та взаємодії її з іншими галузями освіти [40, с. 387-392].

Як зазначено у роботі О.Пометун: «слово «технологія» (від грецьк. *techne* – «мистецтво, ремесло», *logos* – «поняття, наука, навчання») означає сукупність знань про способи та засоби здійснення різних виробничих процесів» [44, с. 96].

Технологія навчання, за визначенням ЮНЕСКО, – це в загальному розумінні системний метод створення, застосування й визначення всього процесу навчання і засвоєння знань, з урахуванням технічних і людських ресурсів та їх взаємодії, який ставить перед собою завдання оптимізації освіти. Технології навчання також часто трактують як галузь

застосування системи наукових принципів до програмування процесу навчання й використання їх у навчальній практиці з орієнтацією на детальні цілі навчання, які допускають їх оцінювання [13].

У працях таких дослідників, як В.В.Єгорова, М.В.Кларін, П.І.Підкасистий, Г.К.Селевко тощо, відображено різноманітні підходи до розуміння технології в навчально-виховному контексті.

Освітня технологія – система функціонування всіх компонентів педагогічного процесу, побудована на науковій основі, запрограмована в часі та просторі, що забезпечує досягнення намічених результатів.

Ми поділяємо думку Л.Ярощук щодо того, що «педагогічна технологія» й «технологія навчання» є близькими, але не тотожними, оскільки технологія навчання відображає шлях освоєння конкретного навчального матеріалу певного предмета, теми, питання в межах педагогічної технології. Вона є близькою до окремої методики. Її ще можна назвати дидактичною технологією. Проте дослідниця припускає використання цих термінів як синонімічних і визначає педагогічну технологію, як систематичне і послідовне втілення на практиці заздалегідь спроектованого педагогічного процесу, в основі якого раціонально організована діяльність щодо забезпечення мети на основі особистісно орієнтованої взаємодії вчителя та учнів [73, с. 39-41].

Розглянемо основні визначення педагогічних технологій:

- Педагогічна (освітня) технологія – це система функціонування усіх компонентів педагогічного процесу, побудована на науковій основі, запрограмована в часі і в просторі і яка веде до заздалегідь визначених результатів [59, с. 17].
- М.Кларін розглядає «педагогічну технологію» як напрям у педагогіці, який має за мету підвищити ефективність освітнього процесу, гарантувати досягнення поставлених цілей; дослідження з метою виявити принципи і розробити прийоми оптимізації освітнього процесу шляхом аналізу чинників, що

підвищують освітню ефективність через конструювання і застосування прийомів і матеріалів, а також за допомогою оцінки вживаних методів, як системність і конструювання навчального процесу, що гарантує досягнення поставлених цілей [21, с. 28].

- І.Малафіїк вважає педагогічну технологію системою з певною структурою, елементами якої є цілі навчання, психологічна закономірність засвоєння матеріалу, способи діяльності вчителя та учнів, ступінь досягнення мети навчання [33, с.14].
- Метод створення, застосування й визначення всього процесу навчання та засвоєння знань із урахуванням технічних й людських ресурсів та їх взаємодії [5].

На думку Н.Ф.Тализіної, сутність сучасної технології навчання, полягає у визначенні найраціональніших способів досягнення навчальної мети. Водночас навчальний процес слід розглядати комплексно як систему, і не можна обмежуватись аналізом лише окремих її частин. Комплексне використання сучасних методів навчання, технічних засобів навчання і носіїв навчальної інформації є однією з головних особливостей сучасної технології навчання [11, с. 57].

С.О.Сисоева зазначає, що «технологія навчання включає сукупність форм, методів, прийомів, методик, засобів, які дозволяють гарантовано досягти запланованого результату. У цьому контексті форми й методи, методики й засоби, прийоми навчання є тими структурними елементами, з яких конструюється технологія навчання відповідно до цілей і запланованих (бажаних) результатів навчального процесу» [61, с.40].

Згідно з дослідницькими працями Г.Селевко, **ключовими характеристиками технологій навчання є:**

1. Концептуальність. Кожна технологія має спиратися на певний науковий аспект та відтворювати її принципи на практиці.

2. **Системність.** Технологія повинна мати чітку та логічну структуру, елементи якої є взаємопов'язаними та цілісними, та встановлювати правильну роботу усіх частин.

3. **Керованість,** що передбачає можливість цілеутворення, планування, проектування процесу навчання, поетапної діагностики, варіювання засобів та методів з метою коригування результатів.

4. **Ефективність.** Технологія має бути ефективною за результатом та оптимальною за витратами, повинна гарантувати цілковите досягнення результату навчання.

5. **Відтворюваність.** Мається на увазі можливість застосування (повторення, відтворення) технології іншими викладачами в інших навчальних закладах.

6. **Коригованість,** що передбачає не лише виправлення помилок, а й творчий пошук оптимальних шляхів розв'язання поставлених завдань та підготовку до подальшого застосування технології [59, с.17].

Ми можемо зробити висновок, що педагогічні технології складають більшу частину сучасної методики, і їх використання саме у комплексному, взаємопов'язаному контексті дозволяє досягнути якісніших та ефективніших результатів у навчально-виховній роботі з учнями.

Таким чином, аналіз методичних та наукових досліджень показав, що формування комунікативної компетенції є основною метою вивчення іспанської мови в гімназії. Для покращення якості освіти та підвищення рівня ефективності навчальної діяльності учнів, більшість дослідників вважають доцільним введення інтерактивних технологій навчання. У 2020-2021 році стає нагальним питанням введення обов'язкового володіння вчителями технологіями дистанційного навчання. Створення інтерактивного онлайн освітнього середовища змінило характер навчально-виховного процесу. Вчителі можуть користуватись перевагами складання методичних розробок та завдань онлайн. Щодо

учнів, то нова модель навчання спонукає їх до активної іспаномовної діяльності, розвиває навички роботи в команді, групі, парі та створює комфортне середовище для творчості. Перетворення вчителя та учня на суб'єктів навчання змінює весь процес взаємодії у класі та створює сприятливі умови для розвитку мовних та мовленнєвих компетенцій учнів.

РОЗДІЛ 2

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ З ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

2.1 Інтерактивні форми навчання

Одним з ефективних шляхів втілення на практиці інновацій у навчально-виховному процесі є реалізація інтерактивних технологій навчання.

Інтерактивне навчання – це один із основних сучасних шляхів активного особистісно-орієнтованого навчання, яке найбільшою мірою відповідає психологічним особливостям учнів та соціально-педагогічним закономірностям навчання у середній школі сьогодення.

При активному навчанні в учнів не має можливості ухилитися від колективної роботи, яка базується на взаємодії та взаємодоповненні всіх учасників навчально-виховного процесу. Він перестає бути пасивним слухачем і починає аналізувати подану інформацію, критично її оцінювати, пов'язувати її з особистим досвідом та пізнавати різні точки зору під час діалогу та взаємодії з іншими учнями. Активне навчання спонукає до творчості та креативності. Таким чином, головна мета вчителя – допомагати учням та направляти їх діяльність, створити комфортні умови навчання, щоб учень мав змогу самостійно здобувати, накопичувати, аналізувати та відтворювати свої знання та формувати компетентності у різних галузях життя, тобто сприяти всебічному розвитку особистості учнів та формуванню в учнів мотивації до самостійного вдосконалення та пошуку нових знань.

Спочатку слід приділити увагу походженню слова «інтерактив». Якщо звернутись до Кембріджського словника, адже слово має англійське походження, маємо префікс *inter* – «серед» [75], поміж групи людей і дієслова *act* – «діяти» [74].

Тобто, інтерактивний – це той, що базується на взаємодії та комунікації між людьми.

Інтерактивне навчання – це інноваційна форма організації навчально-виховного процесу, яка створює особливі умови навчання. Учень у такому середовищі відчуває себе комфортно, впевнено, не боїться висловлювати свою думку, має успіхи у комунікативній діяльності та поважає думки інших учасників процесу [47, с. 37].

Як зазначає О.І.Пометун суть інтерактивного навчання полягає у тому, що «навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і учень, і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, які розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють» [47, с. 42].

Укладач підручників та відомий кандидат педагогічних наук В.Г.Редько наголошує на тому, що використання інтерактивних вправ найбільш ефективно під час навчання саме на середньому етапі, що обумовлюється віковими психологічними особливостями учнів. Проаналізувавши статтю дослідника стосовно вживання інтерактивних технологій на уроках іспанської мови, ми можемо підкреслити, що сучасні підручники з іспанської мови, які використовують в українських гімназіях, налічують у своєму змісті чимало інтерактивних вправ та завдань [49, с. 28-35].

Зокрема, у своїх дослідження О.І.Пометун акцентує увагу на тому, що слід комплексно та раціонально відбирати методи, прийоми, засоби та форми навчання для досягнення відповідного рівня іспаномовної комунікативної компетенції учнів [47, с. 40-42].

Згідно з проаналізованими посібниками та статтями, ми маємо зазначити характерні риси притаманні інтерактивному навчанню:

– Проблемно-діяльнісний принцип освіти;

- Учні та вчитель стають суб'єктами у процесі навчання;
- Активна та безперервна взаємодія між учасника;
- Вчитель керує процесом та підтримує мотивацію учнів;
- Навчання має спиратися на власний досвід дитини;
- Побудова ситуацій можливих у реальному житті;
- Використання інформаційно-комп'ютерних технологій;
- Цілісність та єдність знань з теми;
- Синхронний та асинхронний типи дистанційної роботи з учнями;
- Виховання та розвиток учнів під час засвоєння нового матеріалу;
- Індивідуальний підхід до оцінювання учнів;
- Заохочення до творчої діяльності;
- Виявлення різних точок зору та розширення світобачення учнів.

Як ми вже з'ясували, інтерактивні технології та дистанційні технології навчання складають велику групу інноваційних технологій, які МОН України рекомендує використовувати у 2020-2021 навчальному році в загальноосвітніх закладах у зв'язку зі складною епідемічною ситуацією згідно з Листом Міністерства освіти і науки України від 05 серпня 2020 року №1/9-420 «Щодо організації роботи закладів загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році» [71].

Вирішальним у процесі оновлення системи освіти стало те, що інформаційно-комп'ютерні технології дуже легко комбінувати з інтерактивними методами, і в результаті такої методики навчання стає більш активним та комфортним, можна навіть сказати, мультимедійним. Викладач має різноманітну базу засобів та методів для того, щоб зручно побудувати онлайн-урок зі школярами. Основою навчально-виховної роботи з учням є правильний вибір форми навчально-виховної роботи. Перевага інтерактивності полягає в тому, що вчитель може змінювати форми роботи опосередковано у процесі спілкування, викладу матеріалу і тим самим підтримувати динамічну роботу учнів.

У сучасній методиці викладання іспанської мови не має єдиної загально визнаної класифікації форм навчання у школі. Також, актуальною є сама проблема класифікації цих форм у педагогічному науковому середовищі.

За Л.В.Пироженко та О.І.Пометун, ми можемо сформулювати наступну класифікацію інтерактивних технологій за формами навчання, у яких реалізуються інтерактивні методи. Вони поділяються на чотири категорії залежно від мети заняття та форм організації діяльності учнів: інтерактивні технології кооперативного навчання, інтерактивні технології колективно-групового навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань [47, с. 28].

У нашому дослідженні ми будемо дотримуватися саме такого розподілу моделей навчально-виховного процесу з іспанської мови. Розглянемо кожну з них детальніше.

Колективно-групова форма навчання є найбільш поширеною з усіх, адже вона є найпростішою у реалізації: ми маємо вчителя й групу учнів або цілий клас, які співпрацюють заради спільної дидактичної мети. Усі учні або групи учнів працюють одночасно над виконанням однакового завдання, а потім фіксуються результати та проводиться оцінювання виконаної роботи [47, с. 47-48].

Колективно-групова форма є загальною з поміж інших і при бажанні вчитель може комбінувати її з іншими формами. Перевага застосування такого виду роботи з учнями на уроках іспанської мови полягає у тому, що задіяні всі учні класу.

Кооперативна форма навчання базується на засадах співпраці та співробітництва, або ми можемо використати термін саме «кооперація», тобто праця учнів у невеликих групах задля досягнення найбільш ефективного та вдалого результату, який має задовільнити як окремого індивіда, так і всіх учасників групи. Завдяки такій моделі навчання учні

відчувають себе у безпеці та мають змогу підтримувати один одного, допомагати одноліткам.

Ми повинні виокремити специфічну категорію при роботі у формі кооперативного навчання, а саме – спільну мету. Вона відзначається тим, що за вказаний обмежений проміжок часу учні мають виконати завдання, яке кожен з них не може виконати самостійно. Переваги такого виду вправ у тому, що учні вчаться доповнювати один одного, використовувати свої здібності не лише на користь собі, але усієї групи та допомагати один одному задля спільного результату. Ми можемо привести аналогію: вправи на кооперацію дещо схожі на спортивні змагання.

Як зазначає О.І.Пометун, вирішальними компонентами співробітництва є:

- позитивна взаємозалежність;
- особистісна взаємодія;
- стимулювання діяльності;
- індивідуальна і групова відповідальність;
- навички міжособистісного спілкування;
- вміння аналізувати та опрацьовувати інформацію [47, с. 50].

Таким чином, у вчителя є можливість формувати групи за двома принципами:

- 1) гомогенними (однорідними), тобто гуртувати учнів з однаковим рівнем знань та вмінь та однаковими типами завдань;
- 2) гетерогенними (різномірними), у якій поєднані учні з різним рівнем знань, щоб створювати баланс у співпраці [4, с. 101-105].

Використання кооперації на уроках навчає учнів взаємодії один з одним, підвищує конкурентоспроможність учнів та позитивно впливає на засвоєння нових комунікативних знань та вмінь.

Інтерактивні технології ситуативного моделювання вміщують в собі поняття про гру у навчально-виховному процесі, іншими словами, ми

маємо використовувати ігрове моделювання комунікативних ситуацій на уроках з іспанської мови. Специфікою цієї форми є те, що кожна ігрова ситуація має певну дидактичну мету, яку ми повинні досягнути після виконання такого виду діяльності. Сама сутність гри передбачає моделювання комунікативних за своїм характером явищ, подій і ролей, які спираються на реальний світ, наше оточення.

Діти обожають такий вид роботи, адже гра – це не примусове навчання, а щось легке та знайоме усім. Кожен має змогу спробувати себе у нових ситуаціях та ролях, що розширює світогляд учнів та активує їх творчу діяльність та уяву.

Слід наголосити, що ігрова модель навчання поділяється за Л.В. Пироженко на:

– ігри-імітації (імітування мовних та мовленнєвих явищ навколишнього середовища та існуючої дійсності, яке забезпечено виконанням певних простих дій за інструкціями вчителя). Важливою ланкою роботи є критичне мислення, творчість та обговорення результатів із прослідкуванням причинно-наслідкових зв'язків.

– ігри-симуляції (визначаються як підвид імітацій, але які значно складніші за своїм змістом; частіше за все схожість із рольовою грою, побудовані на принципах суспільного життя). Завдання учнів – відтворити у спрощеному виді ситуації-реальності за певним сценарієм [47, с. 52].

Останньою категорією форм навчання є опрацювання дискусійних питань. Проте спочатку нам потрібно з'ясувати поняття дискусії.

Згідно з українським тлумачним словником, дискусія – це «широке публічне обговорення якого-небудь спірного питання» [62]. Універсальність форми дискусії у навчально-виховному процесі з іспанської мови можна визначити як процес активного полілогу між учасника; учні використовують знання з різних галузей для того, щоб аргументувати свою думку або представити іншим свою ідею за

допомогою мовних та мовленнєвих навичок. Широке викоистання цієї технології пов'язують з її варіативністю, адже учні під час такого виду роботи можуть не тільки доповнювати один одного, але й вступати в протиріччя, спір. Характерною ознакою дискусії є те, що вона не обмежується одним типом комунікації і завдяки цьому динаміка іспаномовного спілкування не зменшується [23, с. 160-163].

Слід зазначити, що дискусії спонукають учнів до активної іспаномовної комунікації, під час якої формуються мовні і мовленнєві вміння та навчки; учні вчаться розуміти проблеми та явища, які їх оточують; вони мають мотивацію та інтерес до обговорення висунутих питань; вчитель виховує в школярів культуру мовної поведінки; встановлення учнями причинно-наслідкових зв'язків; розвиток творчого та критичного мислення; формування стратегії розмови, побудова логічного висловлювання своїх думок; формування поваги до співрозмовників. Таким чином, опрацювання дискусійних питань на уроках з іспанської мови на середньому етапі дозволяє вчителю розширити комунікативну діяльність учнів та залучити їх до спонтанної комунікації, використовуючи мовні та мовленнєві знання та вміння з іспанської мови [6, с. 24].

Оскільки в 2020/2021 роках навчання у школі часто має дистанційний характер, забезпечення інтерактивності такого навчання є пріоритетним питанням для вчителя під час підготовки до уроку. Тобто, усі форми та методи інтерактивного навчання необхідно ефективно поєднувати з дистанційними технологіями. Перевагою дистанційного онлайн навчання є те, що можливо зберегти моделі навчання, властиві очній освіті та комбінувати їх з такими формами організації уроку як відеоконференція, листування за допомогою електронної пошти, використання Інтернет-ресурсів й програмного забезпечення, чат-конференція та спільна робота в GoogleClassroom та інші варіанти роботи [34, с. 52-59].

2.2.Інтерактивні методи навчання

Інтерактивні методи навчання налічують велику кількість оригінальних вправ для засвоєння та вивчення іспаномовного матеріалу. Органічність сполучення діалогів, полілогів та ситуативних завдань є характерною ознакою інтерактивних методів. Інтеграція інформаційно-комп'ютерних технологій з інтерактивними вправами дає вчителю шанс створення та апробації нових методик викладання. Розглянемо використання найпоширеніших методик на базисі побудови сучасних підручників з іспанської мови.

Метод проєктів дозволяє учням самостійно шукати та обробляти інформацію за поданою темою у різних джерелах. Загалом, вчителю потрібно обирати цікаві та креативні теми для проєктів, щоб підвищувати мотивацію учнів до виконання. Проєктний метод – це діяльнісне особистісне навчання, яке супроводжується наочністю, малюнками, схемами тощо. Особистий досвід учня та його бачення теми/проблеми завдання створюють основу для розвитку його творчих здібностей. Перевагою проєктного навчання є те, що в остаточному результаті дитина має не тільки оцінку за виконану роботу, але й сам продукт власного виробництва [47, с. 25-26].

Декілька прикладів вправ «проєктів» з підручників:

1. *«Cuenta las biografías de los hispanos galardonados con el Premio Nobel»* [51, с. 45].

2. *«¡A crear el proyecto «El trabajo voluntario en el lugar donde vivo»!*

Las fases del Proyecto:

a) *Coge unos periódicos locales;*

b) *Busca unos artículos que descubren problemas de vuestra localidad;*

- c) *Pregunta a tus compañeros de clase, a los profesores y a los padres, qué acción concreta puedes realizar para ayudar a resolver el problema;*
- d) *Analiza la información recabada, selecciona el problema el cual puedes realmente resolver;*
- e) *Propone unas acciones concretas;*
- f) *Presenta tu investigación en forma de los esquemas, el informe oral con la demostración de los anuncios, la exposición, etc.» [52, c. 52]*

Метод кейсу або метод ситуативного аналізу бере свій початок від бізнес-гарвардських шкіл. Суттєвою ознакою цього методу є те, що створюються ситуації, аналогічні до нашої реальності. Тематикою вправ стає опис соціальних, економічних, професійних та комунікативних ситуацій. Завдання учнів знайти вирішення до поставленого запитання, ситуації, проблеми; проаналізувати та обробити велику кількість інформації у обмежений час; представити свою думку використовуючи іспанську мову. Після того як учнями було висунуто рішення та пропозиції, слід обрати оптимальний варіант для вирішення ситуації та аргументувати його доцільність [68, с. 145-150]. Проілюструємо цей метод наступною вправою для 9 класу:

«Imaginaos que sois profesores en un colegio, y uno de vuestros alumnos tiene problemas de estudio. Habéis llamado a sus padres y les explicáis que le cuesta hacer en clase» [53, с. 58].

Ігровий метод широко застосовується не тільки в молодших класах, але й у середній школі. Завдяки цьому методу вчитель може конструювати різноматнітні комунікативні іспаномовні ситуації, в яких учням треба практикувати свої навички та вміння. Під час гри школярам доведеться використовувати різні види мовленнєвих моделей, активізувати свої знання лексики з певної теми, швидко адаптуватися до поставленого завдання та вчитися висловлювати свою думку. Ігрові

методи відображають соціально-професійні сфери нашого життя і дають змогу учням потренуватися знаходити рішення на різні питання у ролі різних членів суспільства (вчителя, бізнесмена, лікаря, судді та інші). Як ми вже зазначили, існують різні види ігор, а саме симуляції, імітації та рольові ігри. Різниця між ними не є чітко визначеною, тому в різних методичних виданнях можна зустріти неоднакові варіанти значень. Але принцип усіх ігор спільний – інтегрувати учня у комунікативну ситуацію, відображаючи дійсність та надання йому можливості спробувати себе у різних сферах життя та отримати знання щодо устрою державних установ, професій тощо [39, с. 224-228]. Наступні приклади є яскравим зразками застосування ігрових методів на уроках з іспанської мови:

1. *«Preparad una conversación telefónica, en la que participarán tres personas, según la siguiente situación:*
 - *Un alumno, que está enfermo y no puede ir al examen, quiere hablar con su profesor sobre esta situación. Para eso llama a la escuela y primero habla con la secretaria y luego, con el profesor»* [50, с. 188].
2. *«Imagínate que eres reportero. Entrevista (візьми інтерв'ю) a tu compañero de clase sobre su futura profesión. Sugerencias:*
 - *Sus aficiones y intereses.*
 - *Las profesiones que le gustan.*
 - *El lugar de su futuro trabajo.*
 - *Su futura profesión.»* [54, с.85].
3. *«Escenifica con tus compañeros de clase la conversación entre los lacayos y el aldeano según el texto «El aldeano y los pasteles» »* [54, с. 84].
4. *«Imagínate que a tus amigos hispanohablantes les interesa saber qué periódicos de tu país llaman la atención de tus familiares y de tus compañeros. Cuéntalo.»* [51, с. 57].

Метод «мозкової атаки» або «мозковий штурм». На іспанській мові має назву «Lluvia de ideas» або «Tormenta de cerebro». Це один з найефективніших методів активізації творчої діяльності учнів та спонукання їх до пошуку нових рішень, представлених запитань [78]. Учням пропонується вирішити одне проблемне запитання, задля якого вони мають винайти якомога більше пропозицій, ідей та відповідей. Характерною ознакою цього методу є те, що вчитель та інші учні не мають права на критику ідей, дозволяється лише відібрати найвладіші варіанти для пояснення явища або розв'язання проблемної ситуації. Більшість методистів стверджують, що цей метод може охопити максимальну кількість охочих школярів та спонукати їх до активної діяльності. Метод «мозкового штурму» також добре поєднується з асоціативними мапами. Нами наведено вправу стосовно такого типу роботи:

1. *«Cómo podemos pasar el fin de semana?»*

- *dar un paseo con amigos;*
- *dormir todo el día;*
- *ayudar a la madre...*

2. *¿Qué haces para llevar una vida sana?»* [54, с. 122].

- *hago ejercicios;*
- *como verduras y frutas;*
- *tomo vitaminas...»* [54, с. 122].

Метод дискусії слід починати застосовувати у 7-9 класах, коли в учнів достатньо мовних та мовленнєвих знань для безперервного мовлення. Дискусії, як вид пізнавальної діяльності використовують для забезпечення активної взаємодії між усіма учнями класу для того, щоб розглянути певну ситуацію. Прийоми дискусії спонукають дітей до критичного мислення та побудування чітких, логічних, аргументованих висловлювань; сприяє розвитку психіки та особистісних якостей

школярів. Як зазначає В.Леган у своїй роботі: «В основі дискусії лежить суперечність, яка відображає протилежні погляди учасників на той самий предмет обговорення. При цьому він зорієнтований на узгодження протилежних точок зору» [31, с. 249-258]. Зверніть увагу на наведені приклади:

1. *«Discutid lo stemas:*

- *Sin la salud no hay ni hermosura, ni felicidad;*
- *Nuestra salud está e nnuestras manos;*
- *El Sistema Nacional de Salud en España»* [54, с. 82].

2. *«Practica con tus compañeros(as) de clase sobre su deporte preferido:*

- *¿A qué deporte eres aficionado(a)?*
- *¿Dónde practicas tu deporte preferido?*
- *¿Cuántas veces a la semana te entrenas?*
- *¿Qué necesitas para practicar tu deporte preferido?*
- *¿Para qué lo practicas?»* [54, с. 88].

3. *«Trabajad en grupos. Discutid los siguientes temas:*

- *Las costumbres y actividades de los jóvenes de hoy;*
- *Los valores individuales que se aprecian por los jóvenes;*
- *Las relaciones entre los padres e hijos;*
- *Las organizaciones juveniles.»*[52, с. 55].

4. *»Trabajad en grupos. Pensad en qué campamentos juveniles (deportivos) habéis descansado. Discutid qué campamento ha sido, qué actividades se han organizado, qué impresiones se han grabado en memoria»* [52, с. 51].

Дебати – це вид публічної дискусії, заснований на протистоянні думок двох сторін заради позитивного враження третьої сторони. Тобто учні не намагаються переконати один одного, а використати такі мовні та мовленнєві уміння, щоб завоювати перемогу. У навчально-виховному процесі з іспанської мови вчитель виступає представником третьої сторони, тобто приймає рішення чий виступ та ідеї були більш

переконливими. Діяльність учнів зводиться до робіт у 2 командах, у яких вони повинні представити свої думки та переконання. Цей метод має свої недоліки (порушення дисципліни, конфлікти, непорозуміння), але діти охоче приймають у ньому участь. Пропонуємо такий приклад:

«Trabajo en grupo. El debate sobre el tema «Aspectos positivos y negativos de la televisión». Expresad vuestros puntos de vista usando las siguientes expresiones: Yo creo (pienso) que...; Me parece que...; En mi opinión...; Estoy de acuerdo con esa chica, porque...; No estoy de acuerdo con la chica...; Mi aburre que...; Según mi punto de vista...; No me gusta la idea de que...; En resumen, yo diría que...; En cuanto a mí..» [50, с.196].

Робота в парах є універсальним методом роботи з учнями. Всі діти задіяні у процес активної комунікації. Робота в парах – це комфортні умови для школярів, адже вони можуть обрати собі пару або навпаки навчитись працювати з кожним однокласником окремо. Перевагою роботи в парах є збільшення часу на підготовку та формування спільних ідей, тому учні почувають себе впевненіше та більш творчо [47, с. 53]. Серед таких вправ ми можемо виділити:

1. *«Trabajad en parejas. Imagina que tienes ganas de viajar a un país hispano-hablante y vivir unas semanas en una familia anfitriona. Estás llamando por teléfono a una organización juvenil, que se preocupa por los programas de intercambio juvenil. Inventad y escenificad el diálogo.»* [52, с. 52].
2. *«Trabajo en parejas. Preparad un diálogo en forma de discusión sobre qué parque hay que visitar. Argumentad vuestros puntos de vista.»* [50, с. 66].

Якщо узагальнити роботу з інтерактивними методами, то весь процес їх реалізації поділяється на наступні етапи:

Підготовка	Організаційні моменти.
------------	------------------------

Вступ	Пояснення правил, завдань, розподіл учнів на групи, пари, ролі, визначення часу та мети.
Проведення	Обговорення, відповіді, виконання завдань, представлення проектів і тд..
Рефлексія	Підсумовування результатів, зворотній зв'язок та оцінювання.

Таким чином, ми можемо зробити висновок, що інтерактивні технології налічують велику кількість різноманітних методів та прийомів, спрямованих на активізацію мовленнєвої діяльності учнів на уроках з іспанської мови. Також, ці методи забезпечують учнів достатнім рівнем мотивації до самостійного пошуку та аналізу інформації, заохочують до співробітництва з однолітками та підвищують їх впевненість та бажання діяти творчо. Методи інтерактивного спрямування формують критичне мислення та адаптують учнів до комунікативних ситуацій, які наближені до реального життя. Головна запорука успішного використання таких методів – це врахування індивідуальних особливостей учнів класу, психологічних і вікових рис школярів.

2.3. Інтерактивні засоби навчання

Одним з перших кроків до масової діджиталізації освіти в Україні стала платформа «Дія. Цифрова освіта», яка містить у собі велику кількість освітніх серіалів на різноманітні теми. Платформа має декілька підрозділів, що дозволяють швидко зорієнтуватись у матеріалі (для школярів, для вчителів, підприємництво та інші).

При нашому дослідженні інтерактивних та дистанційних технологій навчання та як їх інтегрувати у сучасні шкільні уроки, ми мали можливість отримати знання у трьох найактуальніших темах для

вчителів: «Оглядний освітній серіал Карантин: онлайн-сервіси для вчителів», «Інтерактивне навчання: інструменти та технології для цікавих уроків», «Цифрові навички для вчителів». Після закінчення курсу нам було вручено сертифікати з обраних тем (див. Додаток А, Б, В). Завдяки освітнім серіалам ми більш детально розглянемо питання засобів інтерактивного онлайн навчання та їх використання під час викладання іспанської мови.

Основною вимогою до сучасного вчителя є не тільки проведення традиційних уроків у стінах гімназії, але й вміння організувати онлайн навчання школярів, використовуючи сучасні гаджети, Інтернет-сервіси та програмне забезпечення. Давайте з'ясуємо як побудована система засобів інтерактивного онлайн навчання.

Засоби навчання можна визначити як сукупність матеріальних та технічних об'єктів, які використовуються під час навчання. Це підручники, посібники, обладнання, аудіо та відеофайли, фільми, радіо, програмне забезпечення, електронні бібліотеки, Інтернет-ресурси та інше [46]. У нашому дослідженні ми приділяємо увагу електронним та інформаційно-комп'ютерним засобам навчання.

Також слід зазначити, що засоби дистанційного інтерактивного навчання поділяють на 2 види:

– **синхронна взаємодія** між суб'єктами навчання під час якої перебування в інтерактивному онлайн середовищі відбувається одночасно. Організація спілкування забезпечується за допомогою відео та аудіоконференцій. Це модель навчання у реальному часі, яка відбувається в обраному інформаційно-комп'ютерному середовищі. Така модель навчання наближена до очних занять.

– **асинхронна взаємодія** означає, що спілкування між суб'єктами навчання відбувається із затримкою в часі, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту та соціальні мережі. [55].

Створення та використання на уроках інтерактивних онлайн розробок стало популярним явищем сьогоденної освіти. Інтернет-сервіси стали помічниками вчителя для формування дидактичних матеріалів із різноманітних тем(тексти, зображення, відео та аудіо файли).

Інтернет ресурси дають можливість зібрати всі необхідні дидактичні матеріали для уроку чи заняття: файли, веб-сайти, google документи, побудувати потрібні файли та онлайн вправи.

CSCL(Computer-Supported Collaborative Learning) – це педагогічний явище, яке передбачає спільне навчання у мережі Інтернет і визначається активною взаємодією між всіма учасниками групи та спільним формуванням комунікативних навичок та вмінь. Таке навчання виконується у програмному середовищі, де комп'ютери користувачів об'єднані в єдину мережу. Існує велика кількість інструментів для забезпечення взаємодії учасників навчального процесу. Здійснивши дослідження та аналіз різних засобів та ресурсів, виділимо основні групи інструментів, які можуть бути використані при навчанні іспанською мовою (Див. Додаток Г) [5, с. 33-43].

Playbuzz – це онлайн-платформа, що дозволяє створювати інтерактивний контент: тести, опитування, слайдшоу, флеш-карти, статті-списки з анімованими картинками та вікторини.

Symbaloo – сервіс візуальних закладок, за допомогою якого можна вибрати закладки, якими вчитель користується та організовує своє робоче середовище.

Ourboox – це платформа для створення електронних книг.

Kaizena – це система взаємодії з учнями і студентами. Можливість залишати відгуки, взаємодіяти з учнями та створювати рецензії до їх робіт. Це спосіб працювати з теорією та практичним завданнями одночасно.

Інтернет-сервіс Blendspace – зручний інструмент для перетворення уроку у мультимедиа. Він дає можливість зберігати «в одному місці»

необхідні ресурси для уроку, а саме: тексти, відео, зображення, веб-сайти, google документи, вбудувати потрібні файли та онлайніві вправи, створити тестування.

Сервіс Wizer.Me – це простий і швидкий інструмент для створення інтерактивних робочих аркушів із завданнями та вправами, в тому числі і на основі відео. Можна скористатися уже створеними раніше робочими листами з багатьох тем, а можна створити і свої зразки. Учитель може розміщувати окремі класи і додавати до них учнів. Це дуже зручна платформа для повноцінної роботи, адже можливо не тільки контролювати успіхи учнів, але й автоматизувати більшу кількість роботи вчителя.

Сервіс LearningApps пропонує створення завдань на основі різноманітних шаблонів. При необхідності в розробці інтерактивних завдань для учнів та студентів він є одним з найкращих, адже містить вправи по типу «мозкового штурму», знаходженн відповідності, робота з аудіо та відеоматеріалами [77]. Перевагою сервісу є те, що шаблони постійно оновлюються, можна обрати різні за складністю завдання, можливо об'єднувати учнів на платформі [60, с. 97-100].

Для здійснення відеоконференцій з класом учнів допоможе програма Skype. Це дуже проста у користуванні програма, яка потребує підключення до інтернету. Уроки вчитель може проводити навіть з мобільного додатку. У Skype можна встановити модуль WhiteBoardMeeting, який дозволить працювати з віртуальною дошкою. Дошка дозволяє редагувати, вставляти на зображення текст, створювати малюнки, задавати товщину ліній, друкувати малюнок тощо. Також у Skype можливо демонструвати свій екран(демонструвати сторінки підручника або документу, сайту) та організувати роботу з учнями необмежено у часі конференції.

В українських навчальних закладах також поширене використання програми Zoom для проведення аудіо та відеоконференцій. Відносно

легкий у користуванні інтерфейс та можливість робити запис уроку є перевагами цієї програми.

Онлайн-сервіс для створення асоціативних мап Mindomo є неперевершеним варіантом візуалізації навчального матеріалу. Навчання за допомогою асоціацій сприяє легшому запам'ятовуванню та розвитку креативного мислення школярів. Корисно використовувати під час «мозкового шторму».

Онлайн-інструмент Trello базується на віртуальних дошках. Його використовують для структуризації навчання. Тобто вправи поділені на поточні та заплановані, виконані. Учні завжди будуть бачити, яких цілей їм ще потрібно досягти. Також на цій платформі учні можуть створювати свої проекти.

Якщо ви вчитель, який бажає створити оригінальну та гарну презентацію, тоді скористуйтеся онлайн-платформою Canva. Окрім створення презентацій, сайт надає можливість створювати дизайни, плани уроків, сертифікати, закладки, віртуальні фони та мапи думок.

Онлайн-інструмент Padlet – призначений для створення та наповнення контентом віртуальної дошки (простору) з можливістю спільного редагування. Цей сервіс можна назвати платформою для ідей, «мозкових штурмів» тощо. Віртуальна інтерактивна дошка забезпечує те, що учні працюючи з нею при виконанні запропонованого завдання мають можливість одночасно бачити результати роботи інших груп, одразу їх аналізувати і дійти згоди зі спірних питань у режимі онлайн. Серед усього різноманіття онлайн інструментів, інтерактивні дошки потребують часу для опанування з будь-якого гаджету, підключеного до мережі Інтернет під час занять, самостійної роботи та для підвищення якості викладання [5, с. 40].

Під терміном «месенджер» розуміють систему обміну короткими текстовими повідомленнями за допомогою спеціального програмного забезпечення, мобільного додатку або веб-сервісу. Сучасні месенджери

можуть містити не тільки текстові повідомлення, але й графічні та анімовані зображення, звукові та відео файли, інші мультимедійні дані. Серед поширених месенджерів доцільно відмітити додатки для смартфонів WhatsApp, Viber, Facebook Messenger та Telegram [68].

Месенджери є зручним засобом навчання, адже у вчителя існує можливість швидко керувати роботою учнів, організовувати заходи та встановлювати контакт з батьками, планувати або влаштовувати збори та інші події. Зв'язок майже безперервний і вчитель завжди має доступ до актуальної інформації.

Google Classroom—хмаро-орієнтована платформа, організована спеціально для навчання, доступна для всіх власників особистого облікового запису Google.

Платформа GoogleClassroom імітує навчальний клас та освітнє середовище. Завдяки доступному інтерфейсу та різноманітності функцій організація роботи з учнями не буде проблемною для вчителя. Планування роботи у календарі, лента, де розміщені всі завдання структурують роботу у класі та спрощують перевірку домашнього завдання, адже з GoogleClassroom вчитель може використовувати документи, відео та аудіо файли, залишати посилання на інші ресурси та створювати нові завдання.

Хмарне сховище файлів та спільне користування ними втілює сховище даних GoogleDrive. Вчителю потрібно створити спільний диск, на якому будуть розміщені всі файли, які він планує обробити або використати з учнями, кожен учень буде мати доступ до останньої версії документу, що скоротить час, розрахований на розповсюдження дидактичних матеріалів. На Диску можна також відкривати понад 40 типів файлів (зокрема й у форматі PDF), а також працювати з файлами Microsoft Word.

Одним з інноваційних інтерактивних засобів навчання іспанської мови є MinecraftEducation, який набуває популярності в світі та Україні.

Навчання за допомогою всесвітньовідомої гри відбувається в режимі онлайн. Така гейміфікація навчально-виховного процесу забезпечена постійним інтересом учнів до сучасних відеоігор. Процес залучення учнів дуже простий, адже більшість з них знайомі з механікою гри Minecraft. Такий засіб навчання дозволяє створити онлайн модель гімназії або класу, будь якого середовища, яке учні мають вивчити та дослідити. Інтегрування різних видів завдань та комунікативних вправ, створення іспаномовного оточення, вивчення культури та архітектури країни – все це можливо у MinecraftEducation. Ця освітня гра дозволяє персоналізувати свого героя, фіксувати результати за допомогою скріншотів екрану, створювати квести та екскурсії.

Отже, ми можемо зробити висновок, що сучасні інформаційно-комп'ютерні технології, Інтернет-ресурси та інтерактивні методи роботи єднаються в одну систему засобів інноваційної освіти, завдяки яким навчальний процес стає динамічнішим та гнучкішим. Робота вчителя підтримується та спрощується завдяки відео та аудіо завданням, автоматичним оцінюванням тестів, об'єднання учнів у спільні проекти та багатьом іншим розглянутими нами ресурсам.

2.4. Використання інтерактивних технологій на практиці

Під час практики у Херсонському навчально-виховному комплексі «Дошкільний навчальний заклад – спеціалізована школа з поглибленим вивченням англійської мови I ступеня – гімназія» № 56 нам довелося попрацювати з учнями 7-9 класів, використовуючи технології інтерактивного навчання у дистанційному режимі. За результатами проведеної роботи зазначимо, що ми використовували програми для відеоконференцій Scype та Zoom, за допомогою сервісу OnlineTestPad було створено тестування для учнів 8 класу із теми «La prensa». Також під час дистанційного навчання учні отримували домашнє завдання та

розклад уроків у GoogleClassroom, а спілкування з вчителями організовувалося для кожного окремого предмету у месенджері Viber.

Ви можете ознайомитись з підготовленим нами тестуванням за посиланням: <https://onlinetestpad.com/hopij22rbnyha> (Див. Додаток В).

Після дослідження результатів роботи у межах практичної роботи з учнями на уроках іспанської мови, ми можемо визначити, що застосування інтерактивних технологій у період дистанційного навчання полегшує процес взаємодії з учнями та стає реальним налагодити активну взаємодію всіх учнів на уроках. Більшість учнів дуже відповідально ставляться до поставлених завдань та виконують їх вчасно, виконання різноманітних завдань не викликає труднощів, адже вчитель може демонструвати сторінки підручника під час конференції або вставити вправи на слайди презентації. Підготовка уроку з іспанської мови в дистанційному режимі потребує більш ретельної підготовки вчителя та підбору таких методів та засобів інтерактивного навчання, щоб досягти освітньої мети, а саме розвиток в учнів комунікативної компетенції.

ВИСНОВКИ

Результатом нашого дослідження є визначення основних закономірностей та принципів впровадження інтерактивних технологій у навчальний процес з іспанської мови на середньому етапі навчання.

Ми дійшли висновку, що головною метою навчання іспанської мови в гімназії є формування в учнів комунікативної компетенції задля здійснення іншомовного спілкування та розвитку особистості учня. Навчання іспанської мови на середньому етапі має ряд особливостей, таких як збільшення парних та групових форм завдань, формування в учнів навичок самостійного опрацювання матеріалу, розширення базових знань учнів із граматики та лексики, виховання в учнів поваги до інших людей та вміння працювати в колективі, спонукання учнів до творчої діяльності та створенні власних проєктів.

На відміну від початкового та старшого ступеня навчання, середній етап має на меті завершити формування базових знань та вмінь з іспанської мови. Домінуючим видом діяльності є усне мовлення, яке відбувається у формах: діалогу, полілогу, дебатів, тощо. Приділяється увага розвитку вмінь читання: використовуються тексти різної складності та жанрів.

Одним із завдань сучасної освіти є діяльність, спрямована на оновлення традиційної системи освіти задля покращення якості навчального процесу. Таким чином, інновації стають обов'язковим елементом системи освіти України.

Інноваційна освіта зорієнтована не на передачу знань, а на оволодіння базовими компетентностями та забезпечує врахування формули 4К (креативність, критичне мислення, комунікація та командна праця), що дає змогу особистості самостійно розвиватись та набувати нових знань та навичок. Тому ця освіта щільніше пов'язана з практикою та суб'єкт-суб'єктними відносинами, що відрізняє її як соціально-освітній

феномен. Основним напрямком впровадження інновацій в освіту є використання педагогічних технологій.

Суттєвістю рисою сучасної педагогічної технології навчання є пошук найраціональніших способів досягнення навчальної мети. Водночас технологію слід розглядати комплексно як систему, яка складається з прийомів, методів, форм та засобів навчання.

Одним із ефективних шляхів втілення на практиці інновацій у освітній процес є реалізація інтерактивних технологій навчання. Інтерактивне навчання – це один із основних сучасних шляхів активного особистісно-орієнтованого навчання, яке найбільшою мірою відповідає психологічним особливостям учнів та соціально-педагогічним закономірностям навчання у середній школі сьогодення.

Сутність інтерактивного навчання полягає в активній, постійній взаємодії всіх учасників навчального процесу, де вчитель та учні є рівноправними суб'єктами навчання.

Проведений нами аналіз методичної літератури свідчить, що основними методами навчання іспанської мови на середньому етапі можна вважати: мозковий штурм, дебати, вирішення дискусійних питань, рольові ігри, ігри-симуляції та ігри-імітації, робота в групах, парах, створення проєктів тощо. Якщо ж говорити про форми організації комунікативної діяльності учнів на уроках, ми можемо зазначити, що переважна більшість науковців вважають доцільною класифікацію інтерактивних форм наступним чином: кооперативне навчання, опрацювання дискусійних питань, ситуативне моделювання, колективно-групове навчання.

У нашому дослідженні інтерактивних дистанційних засобів навчання та їх інтеграції у сучасні шкільні уроки велике значення мала можливість пройти освітні курси у трьох найактуальніших темах для вчителів: «Оглядний освітній серіал Карантин: онлайн-сервіси для вчителів», «Інтерактивне навчання: інструменти та технології для цікавих

уроків», «Цифрові навички для вчителів» на платформі «Дія. Цифрова освіта». Це освітня державна платформа, яка надає сучасному вчителю інструменти для розвитку його здібностей та методичні рекомендації щодо покращення якості уроку.

У результаті роботи над дослідженням ми з'ясували, що існує велика кількість інтерактивних засобів навчання, які можливо використовувати під час дистанційного навчання. Перевагою використання інтерактивних засобів, пов'язаних із інформаційно-комп'ютерними технологіями та можливостями Інтернету, є те, що наочні матеріали можна поєднувати з інтерактивними дошками, мапами та завданнями. Вчитель має змогу створювати дидактичні матеріали, наприклад, тести, диктанти та інші розробки, які учні зможуть виконувати онлайн. Створення спільного онлайн інтерактивного середовища – це нова ланка у викладанні іноземних мов, яка кожного дня покращується та розширюється.

Засоби, які рекомендує Міністерство освіти і науки України для використання у школі – це Zoom, Skype, Viber, GoogleClassroom, Canva, Wizer.me, LearningApps тощо.

Під час виробничої практики ми встановили, що застосування інтерактивних технологій у період дистанційного навчання полегшує процес взаємодії з учнями та створює сприятливі умови для творчості та проектної діяльності учнів. Завдяки відео та аудіо конференціям учні мають можливість вивчати іспаномовний матеріал, знаходячись вдома та завжди підтримувати зв'язок із вчителем, а використання презентацій на уроках значно підвищує рівень зосередженості учнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архіпова Г.С. Формування іншомовної комунікативної компетенції: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.08. Чита, 2006. 24 с. URL: <https://www.dissercat.com/content/formirovanie-inoyazychnoi-kompetentnosti-budushchego-spetsialista-meditsinskogo-profilya> (дата звернення: 13.03.2021).
2. Батальщикова Е.Ю. Основні ідеї інтерактивних технологій навчання та їх місце в сучасній школі. URL: <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN1/r1/07beyvss.pdf> (дата звернення: 17.04.2021).
3. Бігич О.Б. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні. Іноземні мови, 2012. № 2. С. 19-30.
4. Білозерська Т.В. Поділ на групи як ефективний елемент інтерактивних методів навчання іноземним мовам: Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Філологічні науки, 2016. Кн. 2. С. 101-105
5. Боголюбов Л.Н. Методика викладання суспільствознавства у школі. URL: <https://obuchalka.org/20190829113515/metodika-prepodavaniya-obschestvoznaniya-v-shkole-bogolubova-l-n-2002.html> (дата звернення: 20.03.2021).
6. Виноградова О.С. Формування іншомовної комунікативної компетенції з використанням проблемних методів навчання на продвинутому етапі спеціалізованого вузу (на матеріалі англійської мови): дис.канд. пед. Наук: 13.00.02. Москва, 2003. 24 с.
7. Гвоздяк О.М., Долгош К.І. Інтерактивні методи навчання для підвищення ефективності викладання іноземної мови спеціальності в майбутніх економістів-міжнародників Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України, 2012. № 3. С. 45.

8. Гладун М. А. Сучасні онлайн інструменти інтерактивного навчання як технологія співробітництва. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету, 2018. №4. С. 33-43.
9. Гладун М.А., Сабліна М.А. Сучасні онлайн інструменти інтерактивного навчання як технологія співробітництва. Open Educational E-environment of modern university № 4. 2018. С.33-43.
10. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник: довідкове видання. Київ:Либідь, 1997. 366 с.
11. Гончаров С.М., Білецький А.А., Губницька О.М., Костюкова Т.А. Форми, методи і організація навчального процесу в кредитно-модульній системі: навч.-метод. посібник за ред. С. М. Гончарова. Рівне: НУВГП, 2007. 184 с.
12. Гусленко І.Ю. Практикум з методики навчання іноземних мов: для студентів 5 курсу ф-ту «Референт-перекладач», які навчаються за спец. 035 Філологія / Нар.укр. акад., [каф. теорії та практики пер.]; упоряд. І.Ю.Гусленко. Харків: Вид-во НУА, 2019. 60 с.
13. Декларація Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури від 09,10,1998 No б/н «Всесвітня декларація про вищу освіту для ХХІ століття: підходи і практичні заходи». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/952_011#Text (дата звернення: 12.05.21.)
14. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія: матеріали міжвузівського вебінару/за ред.Л.Б.Ліщинська. м. Вінниця, 31 березня 2017 р.. Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 102 с.
15. Дичківська І.М. Іноваційні педагогічні технології: навч.посібник. Київ: Академвидав, 2004. 352 с. (Серія: «Альма-матер»)
16. Дубасенюк О.А. Іноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: Монографія / За ред. О.А.Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. С.14-47.

17. Інноваційна теорія Йозефа Шумпетера: сучасне звучання економічних та управлінських ідей: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2012. 336 с.
18. Іноземні мови. Іспанська мова. URL: http://nmcoinozemna.blogspot.com/p/blog-page_28.html (дата звернення: 18.04.2021).
19. Інтерактивні технології як засіб розвитку комунікативних компетенцій учнів на уроках англійської мови. URL: <https://www.slideshare.net/alenkagg/ss-57871468> (дата звернення: 18.04.2021).
20. Інформація щодо використання технологій дистанційного навчання. URL: <https://pdpu.edu.ua/informatsiya/spivrobotnykam/tekhnohii-dystantsiinoho-navchannia/4421-informatsiya-shchodo-vikoristannya-tekhnologij-distsantsijnogo-navchannya> (дата звернення: 18.04.2021).
21. Кларін М.В. інновації в навчанні: цілі, форми та моделі: Аналіз зарубіжного досвіду. Москва, 1997. 224 с.
22. Корбут О.Г. Дистанційне навчання: моделі, технології, перспективи. URL: <http://confesp.fl.kpi.ua/ru/node/%201123> (дата звернення: 18.04.2021)
23. Коротка Н. В. Дискусія на заняттях з англійської мови як метод формування комунікативних навичок у вищому навчальному закладі. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Острог: Вид-во НаУОА, 2019. № 7 (75). С. 160–163 (Серія «Філологія»)
24. Кравченко Т.В. Сутнісні характеристики інтерактиву як методу навчання. Педагогіка і психологія, 2007. № 3 (56). С. 11–19.
25. Кравчина Т. В. Методичні аспекти використання рольових ігор на уроках іноземної мови: Науковий вісник Ужгородського

університету, 2016. № 2. С. 114-118. (Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»)

26. Кравчина Т.В. Лінгводидактичний аспект упровадження інтерактивних методів навчання. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України, 2016. № 4. С. 9.

27. Кравчук Г.Т., Шевчук Т.В. Симуляція як інтерактивний метод навчання майбутніх фахівців-економістів. Фізико-математична освіта, 2019. № 2. С. 59-65.

28. Кремень В.Г. Феномен інновації: освіта, суспільство, культура. Монографія. Київ: Педагогічна думка, 2008. 472 с.

29. Кремень В.Г. Інноваційність і освіта. Рідна школа, 2012. № 4-5. С. 7-12.

30. Куріч М. Використання інтерактивних технологій на уроках іноземної мови. Нова педагогічна думка, 2013. № 2. С. 80-83.

31. Леган В., Годованець Н. Дискусія як активний метод вивчення іноземних мов. Сучасні дослідження з іноземної філології. 2019. №17. С. 249-258.

32. Литвинова С.Г. Он–Line навчальне середовище вчителя–предметника загальноосвітнього навчального закладу. Інформаційні технології і засоби навчання. 2010. 12 с.

33. Малафіїк І.В. Системність – якість знань. Рівне: «Рівненський державний гуманітарний університет», 2008. 383 с.

34. Морозова Л. Дистанційне навчання на сучасному етапі, новітні технології викладання мовних та природничих дисциплін у вишах. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2014. №10. С. 52-59

35. Ніколаєва С.Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник. Вид 2-е, випр і перероб./Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: «Ленвіт», 2002. 328 с.

36. Нові педагогічні технології в освіті: рекомендац. покажч./ Херсонський державний університет; упоряд.:Н.А Арустамова, В. Ю. Штуріна; бібліогр. ред. Л.С.Войнова. Херсон:вид-во ХДУ, 2013. 4 с.

37. Овчаренко З.П. Дискусія як ефективний засіб вивчення, вдосконалення англійської мови / Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні підходи та інноваційні тенденції у викладанні іноземних мов», 12 квітня 2018. Київ, КПІ ім. Ігоря Сікорського: Вид-во «Політехніка», 2018. С. 121-124.

38. Організація освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання у 2020/2021 навчальному році: методичні рекомендації/за заг.ред. В. І. Шуляра. Миколаїв: ОШПО, 2020. 108 с.

39. Осова О.О. Ділова гра в системі формування комунікативної компетенції студентів на заняттях з іноземної мови. Психолінгвістика. 2009. № 3. С. 224-228

40. Пагута М.Інтерактивні технології навчання в системі підготовки майбутнього вчителя трудового навчання та технології. Актуальні питання гуманітарних наук, 2016. №16. С. 387-392

41. Панова Л.С., Андрійко І.Ф.,Тезікова С.В., Потапенко С.І., Чекаль Г.С. та ін. Підручник. Київ: «Академія», 2010. 328 с.

42. Пасов Є.І. Комунікативний метод навчання іншомовному спілкуванню. URL: <https://www.twirpx.com/file/208015/> (дата звернення: 18.04.2021).

43. Петрова О.Б., Попова Н.О., Акавець І.В. Застосування інтернет-ресурсів у навчанні іноземних мов як реалізація основних дидактичних принципів. Сучасна україністика: наукові парадигми мови, історії, філософії: збірник статей III Міжнародної наукової конференції. Харків, ВД ІНЖЕК, 2012. С.78-87

44. Подимова Л.С. Педагогіка. URL:http://urss.ru/PDF/add_ru/171544-1.pdf (дата звернення: 18.04.2021).

45. Полат Е.С. Метод проектів на уроках іноземної мови. Іноземні мови в школі. 2000. № 2. С. 25-26.
46. Пометун О.І. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів. За ред. Бахтіярова Х.Ш. Київ.: НТУ, 2017. 172 с.
47. Пометун О.І., Пироженко Л.В.. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн. За ред.. О.І.Пометун. К.: Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.
48. Прокоп'єва В.П. Досвід інноваційної діяльності у сфері освіти та науки. Укл. С.А.Рогожин. Екатеринбург, 2005.
49. Редько В.Г. Інтерактивні технології навчання іноземної мови. Рідна школа, 2011. № 8-9. С. 28-35
50. Редько В.Г., Бересдавська В.І. Іспанська мова (4-й рік навчання): підруч. для 8-го кл. загальноосвіт. навч. закл.. Київ: Генеза, 2016. 256 с.
51. Редько В.Г., Бересдавська В.І. Іспанська мова (8-й рік навчання): підруч. для 8-го кл. загальноосвіт. навч. закл.. Київ: Генеза, 2016. 224 с.
52. Редько В.Г., Бересдавська В.І. Іспанська мова (9-й рік навчання): підруч. для 9-го кл. загальноосвіт. навч. закл.. Київ: Генеза, 2017. 224 с.
53. Редько В.Г., Береславська В.І. Іспанська мова (5-й рік навчання): підруч. для 9-го кл. загальноосвіт. навч. закл.. Київ: Генеза, 2017. 200 с.
54. Редько В.Г., Береславська В.І. Іспанська мова (7-й рік навчання): підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл.. 2-ге вид. переробл.. Київ: Генеза, 2020. 208 с.
55. Розвиваємо навички 4К: креативність, критичне мислення, комунікацію та командну працю. URL: <https://osvitoria.media/experience/rozvyvayemo-navychky-4k-kreatyvnist->

krytychne-myslennya-komunikatsiyu-ta-komandnu-pratsyu/ (дата звернення: 10.03.2021).

56. Романюк С. М. Дистанційне навчання іноземної мови: порівняльний аналіз сучасних платформ та онлайн-сервісів. Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля, 2016. № 1. С. 318–325. (Серія: «Педагогіка і психологія»)

57. Романюк Ю. В. Зміст частково онлайн-навчання англійської мови студентів спеціальностей. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики, 2015. №25. С. 135-140.

58. Свириденко О.І. Інтерактивні технології і методи навчання іноземних мов на немовних факультетах: Наукові записки. Кіровоград: Видавець Лисенко ВФ, 2016. № 144. 8 с. (Серія: «Філологічні науки»)

59. Селевко Г.К. Сучасні освітні технології: навч. посібник. Москва: Народна освіта, 1998. С. 17

60. Семаньків М., Білусяк Б., Використання інтернет-сервісів у навчальному процесі. URL: <http://itcm.comp-sc.if.ua2018semankiv.pdf>. (дата звернення: 08.04.2021).

61. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навч.-метод. посіб. НАПН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. Київ.: ВД «ЕКМО», 2011. 320 с.

62. Словник української мови. URL: <http://sum.in.ua/s/diskusija> (дата звернення 15.02.2021).

63. Староста В.І., Кочубей М.В., Інтерактивні методи навчання: практичний аспект. Збірник наукових праць ЗОППО, 2017. №1 (27). С. 6.

64. Стрельнікова О.В. Інтерактивні методи викладання англійської мови на неспеціальних факультетах ВНЗ: Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Чернівці, 2009. № 11. 568-576 с. (Серія «Філологічна»)

65. Сучасне синхронне та асинхронне дистанційне навчання. URL: <https://osvita.ua/school/method/78950/> (дата звернення: 15.02.2021).
66. Ткачук Г.В. Сучасні засоби взаємодії в умовах використання мобільних технологій. URL: <https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/httpsdoi.org10.31174send-prp2018-153vi63-13.pdf> (дата звернення: 18.04.2021).
67. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. Київ: «Кондор», 2011. С.324-325
68. Форостюк І.В. Використання кейс–методу на заняттях з англійської мови з майбутніми спеціалістами у сфері туризму. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського., 2019. Т.30 №2. ч.1 С.145-150 (Серія «Філологія. Загальна комунікація»)
69. Чиж С.Г. Інтерактивні методи навчання як педагогічний ресурс розвитку іншомовної комунікативної компетенції учнів. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. 2013. № 32. С. 101-104
70. Шевчук П., Ферих П. Інтерактивні методи навчання: Навч. посібник. / За заг. ред. П.Шевчука і П.Фенриха. Щецін: Вид-во WSAP, 2005. 170 с
71. Щодо організації роботи закладів загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році. URL: <https://cutt.ly/hfwNEip> (дата звернення 23.02.2021).
72. Як комп'ютерну гру Minecraft застосовують в освіті. URL: <https://activityedu.ru/Blogs/interesting/minecraft-v-obuchenii/> (дата звернення: 18.04.2021.)
73. Ярощук Л.Г. Педагогічні технології навчання предметів гуманітарного циклу учнів гімназії: дис. канд. пед. наук: 13.00.09. Кривий Ріг, 2008. 218 с.

74. Cambridge Dictionary URL:
<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/act?q=act> (дата
звернення: 18.04.2021).
75. Cambridge Dictionary URL:
<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/inter> (дата звернення:
15.03.2021).
76. Doucet A., Netolicky Dr. D., Timmers K., Tuscano F.G. Thinking
about Pedagogy in an Unfolding Pandemic: report 29.03.2020. 2020. С. 58.
77. Learningapps: більше ніж просто гра. URL:
<http://www.slideshare.net/shperk/learningapps-16334056?related=3> (дата
звернення: 06.02.2021).
78. Utilización de los metodos interactivos para el proceso enseñanza
aprendizaje de inglés.
URL:<https://www.monografias.com/trabajos82/metodos-interactivos-ensenanza-ingles/metodos-interactivos-ensenanza-ingles3.html> (дата
звернення: 15.04.2021).

ДОДАТКИ

Додаток А

Дія Міністерство
цифрової трансформації
України

Електронний сертифікат

Мудрак Вікторія

Ви повністю пройшли 6-годинний курс
«Цифрові навички для вчителів»
і успішно здали фінальне тестування
на Національній онлайн-платформі з цифрової грамотності

Вітаємо сучасного вчителя!

24 травня 2021

Курс розроблений студією онлайн-освіти EdEra за підтримки компаній Google, Microsoft, Академія ДТЕК. В основі курсу – Європейська рамка цифрових компетенцій для освітян DigComp Edu.

Проект втілено за підтримки швейцарсько-української Програми EGAP, що фінансується Швейцарською агенцією з розвитку та співробітництва та реалізується Фондом Східна Європа та Фондом Innovabridge.

Використовуйте набуті знання та навички на практиці під час викладання

Міністерство
цифрової трансформації
України

Електронний сертифікат

Мудрак Вікторія

Ви повністю пройшли партнерський курс

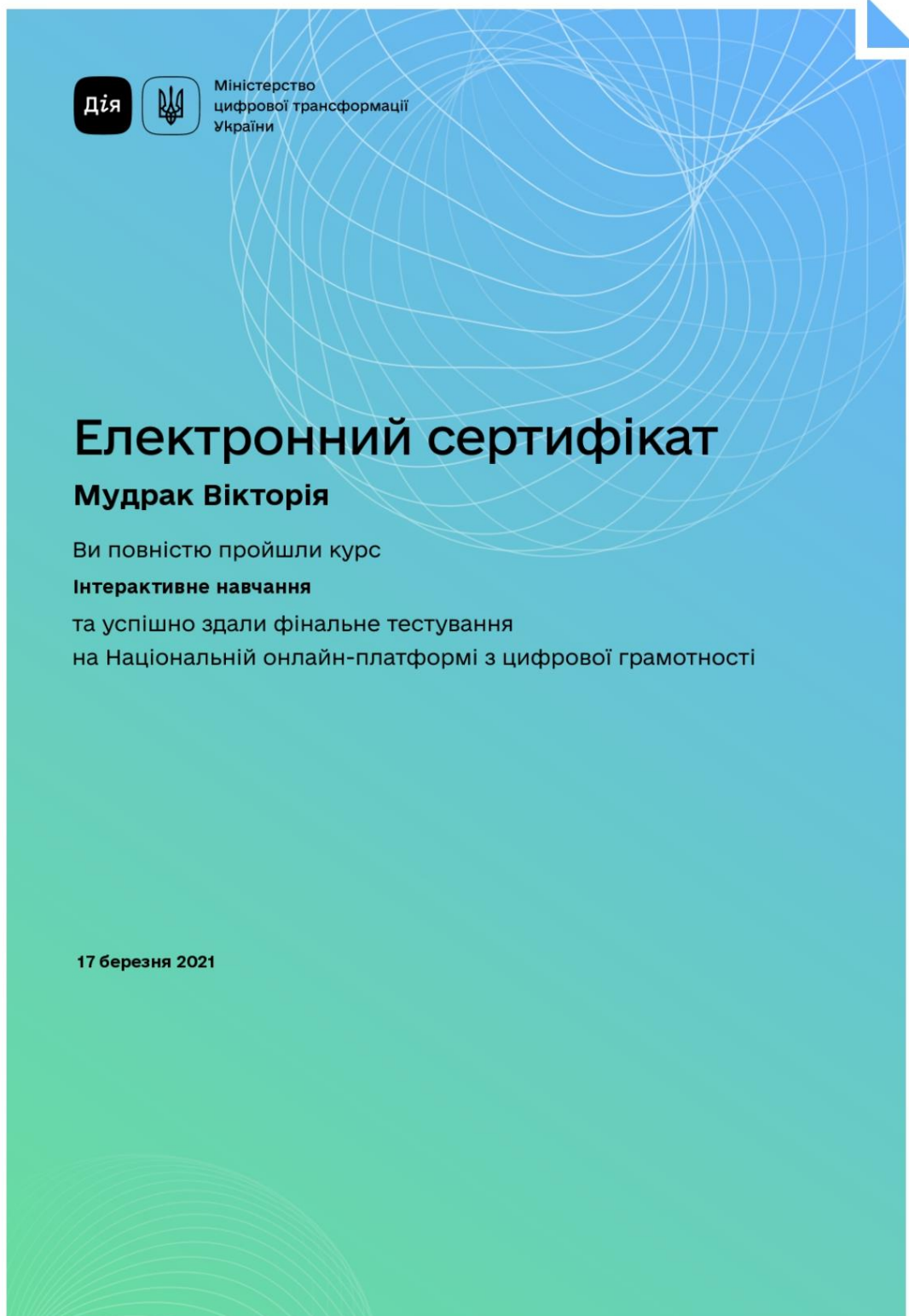
«Онлайн-сервіси для вчителів»

на Національній онлайн-платформі з цифрової грамотності

**Використовуйте набуті знання та навички
на практиці!**

24 травня 2021

Курс охоплює алгоритми та комунікацію вчителів і учнів на період дистанційного навчання, а також набір сервісів і специфіку їх використання для вчителів, зокрема: Google Classroom, Microsoft Teams, Cisco Webex, Zoom, Class Dojo, Classtime, Viber та інші.

СЕРТИФІКАТ

ЗАСВІДЧУЄ, ЩО

МУДРАК ВІКТОРІЯ

опублікувала власний науковий матеріал у
Студентському науковому віснику «Актуальні
проблеми сучасної іноземної філології» (2021 рік)

НІКОЛАЙЧУК Г.І.

КАНД. ПЕД. НАУК, ПРОФЕСОР,
ДЕКАН ФІЛОЛОГІЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ

МИХАЛЧУК Н.О.

ДОКТ. ПСИХОЛ. НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ ПРАКТИКИ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

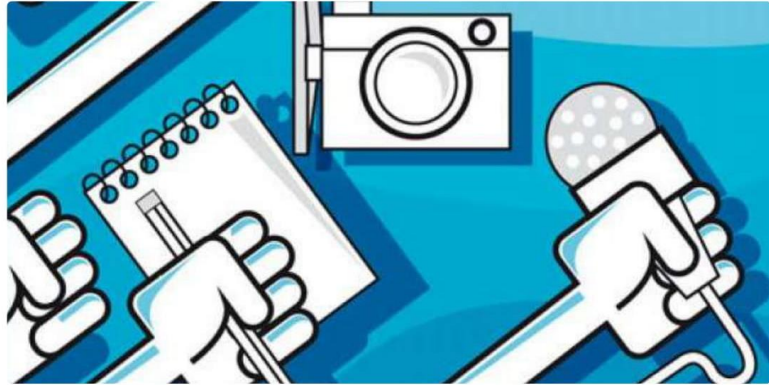
Додаток Д

Групи	Інструменти
Комунікація з групою	Flowdock (https://flowdock.com) Slack (https://slack.com) GoToMeeting (https://gotomeeting.com) WebEx (https://webex.com) Appears.in (https://appear.in) Yammer (https://yammer.com) Skype (https://skype.com) HipChat (https://stride.com) Zoom (https://zoom.us/) Viber (https://www.viber.com/ru/) Whatsapp (https://www.whatsapp.com/?lang=uk) FacebookMessenger (https://www.messenger.com/) Telegram (https://web.telegram.org/#/login)
Управління проектом та завданнями	Asana (https://asana.com) Jira (https://ru.atlassian.com/software/jira) Trello (https://trello.com) Ourboox (https://www.ourboox.com)
Спільна робота	Google Docs (https://google.com/intl/uk_ua/docs/about) Office Online (https://office.com) Wiki (https://wikipedia.com) Quip (https://quip.com) Concept Inbox (https://conceptinbox.com) Google Classroom (https://edu.google.com/intl/ru/products/classroom/) Kaizena (https://www.kaizena.com/)

Інструменти спільної візуалізації	Padlet (https://uk.padlet.com) RealtimeBoard (https://realtimeboard.com) Mural (https://mural.co) Canva (https://www.canva.com/) MindMaps (https://mindmup.com) Mindomo (https://www.mindomo.com/ru/)
Інтерактивні вправи	LearningApps (https://learningapps.org) Playbuzz (https://playbuzz.com) Wizer.me (https://www.wizer.me/) Minecraft Education (https://education.minecraft.net/) Blendspace (https://www.blendspace.com/lessons) Online Test Pad (https://onlinetestpad.com/)
Спільне використання файлів	Google Drive (https://gsuite.google.com) Dropbox (https://dropbox.com) Symbaloo (https://education.minecraft.net/)

La prensa

30:00

Prueba

Інструкція

Contesta a las preguntas después del texto

1

 La prensa

Qué periódico es más famoso en España?

El País

ABC

Hola

Коментарий: Las presuntas se basan al texto en la pagina 182

2

La prensa

Qué significa el número de ventas en ucraniano?

- Кількість читачів
- Кількість випусків
- Кількість проданого

3

La prensa

De qué se tratan los periódicos deportivos?

- Diferentes tipos de deportes y competiciones deportivos
- Anuncios de diferentes eventos deportivos
- La sanidad

4

La prensa

Nombra los periódicos regionales que se mencionan en el texto

El periódico español más prestigioso y famoso es El País. Fue fundado en 1976. Le siguen El Mundo y ABC respecto al número de ventas. Además de los periódicos nacionales, existen otros regionales y locales, que también se venden mucho, como La Voz de Galicia, El periódico de Catalunya o El diario Vasco, entre muchos otros. Hay que destacar la prensa deportiva que es muy popular en España.

Hay que destacar la prensa deportiva que es muy popular en España. Los periódicos Marca, As o Mundo deportivo tienen un gran número de lectores. Respecto a las revistas, hay muchas y se especializan en temas muy diferentes, aunque entre todas destacan Pronto y Hola, revistas del corazón, que informan a sus lectores sobre la vida de las personas famosas.

6

La prensa

NOTICIAS

DE ÚLTIMA HORA

Ver el video y grabar todas las palabras relacionadas con el tema

<https://www.youtube.com/watch?v=NgLlvqqPJrs>

Relaciona los periodicos mas famosos del mundo con el país de que proviene:

El País

4

- 1 Francia
- 2 Estados Unidos
- 3 Gran Bretaña
- 4 España

The New York Times

2

Le monde

1

Daily Mail

3

7

La prensa

<https://elpais.com/television/2021-04-15/mare-of-easttown-todo-pueblo-pequeno-es-un-infierno-grande.html>

‘Mare of Easttown’: Todo pueblo pequeño es un infierno grande

En la nueva serie de HBO, Kate Winslet se suma al juego de encarnar a una detective detrás de un asesino pese a que su vida se está desmoronando

Ver el artículo y combinar las noticias con los categorías usando oraciones cumplidas

<https://elpais.com/television/2021-04-15/mare-of-easttown-todo-pueblo-pequeno-es-un-infierno-grande.html>

titulo es ‘Mare of Easttown’: To

bajada es En la nueva serie de

lead es Érase una vez un pequ

cuerpo es El punto de partida

Комментарий: Ejemplo de la respuesta titulo es ‘Mare of Easttown’: Todo pueblo pequeño es un infierno grande